

Jubilálunk. Negyedszázada indult útjára a Budapesti Tavasz Fesztivál, amely tavaly óta hivatalosan is a nemzetközi rangú kulturális seregszemlék első harmadába nyert besorolást. E kitüntető minősítés szigorú elvek alapján ítélő, független szakmai grémiumtól ered, s értéke épp ezért bármely előkelő díjjal fölér. Azt igazolja, hogy az eseménysorozat beváltotta az alapítók reményeit: a művészetek széles spektrumának vonzerejével, alkotók és alkotások választékos megjelenítésével, világsztárok és ifjú tehetségek varázslatos parádéjával a kulturális turizmus népszerű célállomásává avatta a kora tavaszi Budapestet.

Programunk a 25. születésnap jegyében nemcsak ünnepi fogásokat, de különleges meglepetéseket is ígér. Fejedelmi ajándéknak érezzük, hogy megnyitása után három nappal a mi jubileumunk közönsége veheti birtokába először a magyar zenésztársadalom valóra vált vágyalmát, a Nemzeti Hangversenytermet. Látogatóink ebben az impozáns létesítményben számos olyan művésszel találkozhatnak, aki történetünk egyes fejezeteiben meghatározó szerepet játszott, és olyannal is, akinek pályafutásához viszont a fesztiválunk adott kezdő lendületet. A nyitókoncerten játszó Budapesti Fesztiválzenekar megalakulását például annak idején mi is támogattuk, s az üstököskarriert befutott együttes közreműködése azóta is minden évben garantált szenzáció. Ezúttal kitűzött két műsoruk előadásain három világsztár vendégművészt is üdvözölhet Budapest: a hegedűs Midorit, a pianista Maria Joao Pirest és a dirigens Jukka-Pekka Sarastét. A fesztivál tradíciói értelmében természetesen soha nem hiányozhat a szimfonikus események kínálatából többi patinás nagyzenekarunk sem; közülük a Nemzeti Filharmonikusok most egykori legendás vezető karmesterükkel, Kobayashi Ken-Ichiróval, a 151. szezonját élő Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekara pedig a huszonévesen már napjaink zongorafenomenéi közt számon tartott Gyenyisz Macujevvel lép dobogóra.

Mindig is megkülönböztetett figyelmet szenteltünk a fiatal zenészgeneráció kiemelkedő talentumainak, akiket hol szólóesteken, hol versenygyőztesek minifesztiválján, hol meg a szakma nagyságaival közös koncerteken ismertettünk meg a nagyközönséggel; idén például a trombitás Boldoczki Gábor a Liszt Ferenc Kamarazenekar vendége, a pianista Barbara Moser a Bécsi Filharmonikusok szólistáinak kamarapartneré lesz.

A szűkülő anyagi keretek ellenére az idei sztárlistán is a megszokott bőséggel sorjáznak a zenei égbolt állócsillagai: a 80 éves Pierre Boulez a Chicagói Szimfonikusok élén Bartók-programmal tiszteleg a 60 éve elhunyt komponista zsenijének, míg az est zongoraszólistája, Daniel Barenboim a zenekar másnapi koncertjén Mahler IX. szimfóniáját vezényli. Elfogadta meghívásunkat Zubin Mehta és a Firenzei Maggio Musicale Zenekara, a mindig szívesen látott I Musici di Roma, továbbá két neves orosz együttes is: a Vlagyimir Szpivakov vezette Moszkvai Virtuózok az oboista Alekszej Utkinnal, a Moszkvai Rádió Csajkovszkij Zenekara kiváló művészeti vezetőjével, Vlagyimir Fedoszejevvel, valamint a szárnykürt és a trombita ifjú mestereként elhíresült Szergej Nakarjakovval érkeznek Budapestre.

Visszatérő vendégei is ünnepi programmal köszöntik a 25 éves fesztivált: az Európai Kamarazenekar Haydn-koncertjén Schiff András vezényel és zongorázik, Fischer Ádám az Osztrák-Magyar Haydn Zenekarral az Eszterházi 1779-ben bemutatott *Lakatlan sziget* című operát támasztja fel. Mivel méltatlanul elfeledett művek újralfelfedezése és kortárs alkotások magyarországi, illetve világpremierje egyaránt profilunkba tartozik, örömmel bábáskodunk új magyar operák színrevitelénél is. Ez a kiemelkedően értékes ciklus idén Orbán György második, *Bűvölet* című operájával gazdagodik; a szerző iránt élénk érdeklődés tapasztalható, miután első zenedrámája (Pikkó Herczeg) az ezredforduló évének fesztiválememénye volt. Ugyancsak nagy várakozás előzi meg Sosztakovics hányatott sorsú remekének (Kisvárosi Lady Macbeth) felújítását is a napjaink legnagyobb dívái közt emlegetett Lukács Gyöngyivel a címszerepben. Az operaszínpad egy másik ragyogó szopránja, az elbűvölő Barbara Hendricks viszont születésnap meglepetésül – jazzt énekel a fesztiválközönségnek!

Az Operettszínház a műfaj magyar klasszikusai, Kálmán Imre és Lehár Ferenc örökzöld melódiai mellett a musicalirodalom első Disney-adaptációját, *A Szépség és a Szörnyeteg* magyarországi bemutatóját kínálja. Márkavédjegyünk hordozója a magyar népzene utazó nagyköveteinek titulólt Muzsikás Együttes és Sebestyén Márta klasszikus zenészekkel közös koncertsorozata is, melyben most Jandó Jenő zongoraművész és a Héja Domonkos vezetésével nemzetközi babérokat szerzett Danubia Szimfonikus Zenekar társul az autentikus népdalok, táncok, balladák előadóihoz. S nem hiányozhatnak a jubileumi névsorból a fesztivál törzsgárdájához tartozó kamarazenei elitalakulatok sem, mint amilyen a Bartók Vonósnégyes, az Amadinda Ütőegyüttes, vagy a hozzánk szinte már hazajáró King's Singers. Hommage-estjeink hagyományára hivatkozva pedig Buxtehude-portréműsorral debütál Budapesten a régizénere specializálódott angol Purcell Quartet.

A táncművészet iránt érdeklődők Cranko káprázatos Anyegin-koreográfiáját a Magyar Állami Operaház Balettegyüttese előadásában élvezhetik, de láthatnak a kínai Liaoning Művészegyüttes akrobata színész-énekesek közreműködésével eredeti pekingi operát is. A néhány éve eredeti ötletként kipróbált, mára már tradícióvá lett tematikus balettetek – a Mandarin, Carmen, Piazzolla ciklus sikere nyomán – most Ravel Bolerójára alkotott koreográfiákkal folytatódnak négy társulat (Szegedi Kortárs Balett, Ballet Biarritz, Anzelika Cholina Táncszínház, Bázei Balett) változataiban. A színházi események színes forgatagában a modern scenika híveinek tájékozódási pont lesz az Odüsszeusz-mítosz világirodalmi metszeteiből szőtt montázs, amelyet Kovalik Balázs, a fiatal, új magyar rendezőgeneráció egyik vezéregyénisége – szerzőként jegyez. A kiállítások impozáns katalógusában kitüntetett figyelmet érdemel az egyiptomi kopt művészet pazar kincseit felvonultató tárlat, a számos magán- és közgyűjtemény féltett darabjait közreadó reprezentatív Munkácsy-anyag, valamint a millenniumi idők romantikus épületegyütteseit (Vajdahunyadvár, Magyar Nemzeti Bank, Tözsdepalota, stb.) tervező Alpar Ignác életművét bemutató emlékkiállítás, a mester születésének 150. évfordulóján.

Mindez csupán ízelítő a jubiláns – ha talán nem is lucullusi, de aromákban annál dúsabb – születésnap lakomájából. Kedves Vendégeink, ünnepeljenek velünk, örüljünk együtt egy európai léptékű kulturális seregszemle biztató karrierjének! A 25 éves Budapesti Tavasz Fesztivál a jövőben is igyekszik megfelelni az Önök igényeinek, és

számít bizalmukra, támogatásukra, szeretetükre.

Zimányi Zsófia
fesztiváligazgató